

Motion till riksdagen 2005/06:So650

av **Olle Sandahl (kd)**

Mobiltelefoner inom rättspsykiatri

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att chefsöverläkare inom rättspsykiatri skall få möjlighet att beslagta mobiltelefon av medicinska skäl och behandlingsskäl.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att patienten skall ha rätt att överklaga beslut om att beslagta mobiltelefon till länsrätten.

Motivering

Både inom kriminalvården och rättspsykiatri har det varit upprepade problem med användandet av mobiltelefoner bland de intagna. Inom kriminalvården är det totalförbud men flera intagna lyckas i alla fall smuggla in mobiltelefoner. I Kanada finns samma förbud som i Sverige, skillnaden är dock den att i Kanada efterlevs förbudet, vilket det inte görs i Sverige. Kontrollen är uppenbart mindre effektiv i Sverige än vad som lika uppenbart är möjligt i Kanada, vilket inte borde behöva vara fallet.

Inom rättspsykiatri är reglerna annorlunda. Där finns inget generellt förbud mot mobiltelefoner, däremot kan de beslagtas av säkerhetsskäl. Problem har dock uppkommit när ansvarig personal har beslagtagit mobiltelefoner efter bedömning att patienten inte klarar av att hantera en mobiltelefon. Beslutet har sedan undanröjts av både JO och Socialstyrelsen med påföljd att telefonen måst återlämnas, med nya brott som följd. Orsaken till ett beslagtagande kan vara att patienten ringer och trakasserar sina brottsoffer, att patienten ringer samtal som innebär ofördelaktiga ekonomiska uppgörelser eller att patienten efter att ha tillfrisknat känner djup ångest för vissa samtal till anhöriga.

Det är en klar brist att chefsöverläkaren inte har rätt att beslagta mobiltelefoner av medicinska skäl eller behandlingsskäl. Den som bäst borde kunna bedöma lämpligheten av att en patient innehar mobiltelefon är rimligtvis patientansvarig specialistläkare. En enkätundersökning har påvisat att 35 procent av

Fel! Okänt namn på

enheterna trotsat förbudet och gjort inskränkningar utifrån medicinska bedömningar. Detta visar på nödvändigheten av att lagen ändras.

Psykiatriutredaren Anders Milton har nyligen i en promemoria föreslagit att chefsöverläkaren borde ha rätt att besluta om att begränsa patients rätt att använda elektronisk kommunikation. Även Justitieombudsmannen, Socialstyrelsen och Rikspolisstyrelsen instämmer i en sådan lagändring. Rätten att överklaga bör finnas och den instans som hanterar överklaganden bör vara länsstyrelsen. Regeringen har tidigare avfärdat tankar om att utöka chefsöverläkares rätt att beslagta mobiltelefoner till att även omfatta behandlingsskäl. Om regeringen väljer att inte lyssna till de instanser som föreslagit lagändring bör regeringen åtminstone beakta patientens eget behov och framför allt se till brottsoffrens behov av skydd.

Stockholm den 27 september 2005

Olle Sandahl (kd)